

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ПРИДНІПРОВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ»

КАФЕДРА філософії

(повна назва кафедри)

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи

Р. Б. Папірник

2019 року

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Педагогіка вищої школи

(назва навчальної дисципліни)

спеціальність

192 «Будівництво та цивільна інженерія»

(шифр і назва спеціальності)

освітньо-наукова програма

«Енергоаудит та енергоефективність в будівництві»

(назва освітньої програми)

освітній ступінь

магістр

(назва освітнього ступеня)

форма навчання

денна

(денна, заочна, вечірня)

розробник

Плаксіна Оксана Іванівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Педагогіка вищої школи» містить відомості про різні сторони діяльності викладача сучасного закладу вищої освіти (ЗВО): в ній викладені основні поняття, що характеризують дидактичну взаємодію викладача і студентів у вищій школі, розкриваються особливості вищої освіти, методи і форми організації навчання у ЗВО. У зв'язку із змінним соціальним замовленням суспільства обґрунтовуються нові підходи до організації навчання у ЗВО. Особлива увага приділяється професіоналізму викладацьких кадрів, співпраці і співтворчості в системі відносин «викладач-студенти». Розглянуто потенціал соціалізації студентів у вищій школі, виховну систему ЗВО і управління в ньому, а також логіку і методику педагогічних досліджень.

Вивчення педагогіки вищої школи необхідно магістрантам, викладачам, аспірантам і буде корисно тим, хто бажає самостійно скласти уявлення про специфіку навчання у вищій школі, методику, технології і виховання в ній.

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

	Години	Кредити	Семестр	
			III	
Всього годин за навчальним планом, з них:	90	3	90	
Аудиторні заняття, у т.ч:	30		30	
лекції	30		30	
лабораторні роботи				
практичні заняття				
Самостійна робота, у т.ч:	60		60	
підготовка до аудиторних занять	12		12	
підготовка до контрольних заходів	18		18	
написання і захист рефератів	15		15	
опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	15		15	
Форма підсумкового контролю			залік	

3. СТИСЛИЙ ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни «Педагогіка вищої школи»: сформувати систему наукових уявлень про сутність і зміст педагогічної діяльності у вищій школі, покращити кваліфікаційний рівень підготовки магістрантів шляхом досягнення більш досконалого знання про спеціалізацію і планування занять у ЗВО, їх цілі, загальну структуру, методи навчання і самостійної роботи студентів у вищій школі.

Завдання дисципліни «Педагогіка вищої школи»:

- ознайомлення і засвоєння студентами основних понять, категорій, термінів педагогіки вищої школи на рівні їх відтворення, тлумачення, застосування;
- вивчення й аналіз соціальних та історичних характеристик системи вищої освіти, змісту, засобів, форм, методів навчання й виховання, особливостей організації самостійної навчальної роботи студентів,
- ознайомлення з напрямками розвитку й формування студентських колективів та системою управління різними ланками закладу вищої освіти,
- оволодіння навиками застосовувати основні методи навчання і форми організації проведення аудиторних занять із студентами, а також здійснювати керівництво їх самостійною роботою і вихованням особистості.

Пререквізити дисципліни: «Філософія», «Політологія», «Психологія і педагогіка».

Постреквізити дисципліни: «Філософія науки» – в рамках навчання за програмою третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти для отримання наукового ступеня доктора філософії.

Компетентності :

- ЗК 1 Здатність абстрактно мислити, аналізувати, синтезувати;
- ЗК 2 Здатність планувати та управляти часом;
- ЗК 3 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;
- ЗК 5 Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій;
- ЗК 6 Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями;
- ЗК 7 Здатність до оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- ПК10. Здатність працювати з сучасними бібліографічними і реферативними базами даних, а також наукометричними платформами; здатність до системного аналізу.

Заплановані результати навчання. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- ЗР 11 основні компоненти системи вищої освіти, зміст, засоби, форми, методи навчання і виховання студентів при плануванні занять у державному ЗВО.
- ЗР 12 новітні методи і форми організації самостійної роботи студентів і особливості оцінювання їхньої пізнавальної діяльності у вищій школі та їх використання;

вміти:

- ЗР 11 використовувати основні компоненти системи вищої освіти, зміст, засоби, форми, методи навчання і виховання студентів при плануванні занять у державному ЗВО.
- ЗР 12 використовувати новітні методи і форми організації самостійної роботи студентів і особливості оцінювання їхньої пізнавальної діяльності у вищій школі та їх;
- ЗР 13 Застосовувати набуті знання при аналізі актуальних навчально-виховних проблем життя студентів в освітньому просторі державного ЗВО і суспільства в цілому.

Методи навчання: словесні (пояснення, бесіда, діалог, дискусія) і наочні (ілюстрація, демонстрація), метод проблемного викладу, методи контролю.

Форми навчання: групові, колективні.

4. СТРУКТУРА (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН) ДИСЦИПЛІНИ

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин, у тому числі				
	усього	л	п	лаб	с. р
<i>Змістовий модуль 1. Педагогіка вищої школи</i>					
1. Предмет, завдання та основні категорії педагогіки вищої школи	4	2	-	-	2
2. Сутність явищ і процесів вищої освіти	5	2	-	-	3
3. Зміст освіти у ЗВО як процес взаємодії викладання і навчання, її характер і структура	5	2	-	-	3
4. Викладач вищої школи	8	4	-	-	4
5. Потенціал соціалізації студентів у вищій школі	3	2	-	-	1
6. Основні методи і форми організації навчання у вищому навчальному закладі	7	4	-	-	3
7. Сутність процесу виховання студентської молоді. Методи і форми виховання у ЗВО	6	4	-	-	2
8. Самостійна робота студентів	4	2	-	-	2
9. Логіка і методика педагогічного дослідження	7	4	-	-	3
10. Контроль, моніторинг та оцінка якості професійної підготовки майбутніх фахівців	4	2	-	-	2
11. Управління у вищій школі	4	2	-	-	2
Підготовка до контрольних заходів	18				18
Написання та захист реферату	15				15
Разом за змістовим модулем 1	90	30	-	-	60
Усього годин	90	30	-	-	60

5. ЛЕКЦІЙНИЙ КУРС

№ зан.	Тема занять	Кількість годин
1	<i>Предмет, завдання та основні категорії педагогіки вищої школи.</i> Предмет, мета і завдання педагогіки вищої школи, її основні категорії і функції (аналітична, прогностична, проєктивно-конструктивна). Зв'язок педагогіки вищої школи з іншими науками про людину і суспільство. Домінуючий вплив на неї філософії, антропології та психології.	2
2	<i>Сутність явищ і процесів вищої освіти.</i> Освіта як сфера соціальної практики і предмет теорії. Суб'єктивний досвід людини, об'єктивізований досвід людства, його засвоєння і освіта. Кероване засвоєння, основні його парадигми. Вища освіта, інтеграція науки і освіти у вищій школі. Сучасна багаторівнева система вищої освіти в Україні, її характеристика: навчальні заклади, принципи (доступність, рівність, гуманізм, демократизм та ін.), освітньо-кваліфікаційні рівні.	2

3	<p><u>Зміст освіти у ЗВО як процес взаємодії викладання і навчання, її характер і структура.</u> Дидактика - теоретична основа взаємодії викладача і студентів в учбовому процесі вищої школи, її завдання. Методологічна і психологічна основи навчання у ЗВО. Системно-діяльнісний підхід до навчання і зміст освіти у ЗВО. Рушійні сили процесу навчання. Функції навчання у ЗВО.</p> <p>Спеціалізація навчання в сучасній вищій школі. Система стандартів вищої освіти.</p>	2
4 5	<p><u>Викладач вищої школи.</u> Особистість педагога вищої школи. Професійна культура і професійна етика викладача вищої школи, структура його діяльності. Професійна самосвідомість і саморозвиток викладача.</p> <p>Сутність і структура педагогічного спілкування. Державні і міжнародні вимоги для досягнення кваліфікації "Викладач вищої школи". Підвищення кваліфікації викладачів вищої школи.</p>	4
6	<p><u>Потенціал соціалізації студентів у вищій школі.</u> Особистість як суб'єкт і об'єкт діяльності. Розвиток особистості як педагогічна проблема: рушійні сили, умови і механізми розвитку особистості. Сутність соціалізації і її етапи. Студентський колектив, його риси, види колективів і стадії розвитку колективу. Управління соціалізацією у ЗВО. Планування і вибір життєвого шляху особистості.</p>	2
7 8	<p><u>Основні методи і форми організації навчання у вищому навчальному закладі.</u> Основні типи навчання у вищій школі. Відмінність між методом, формою організації і засобом навчання у ЗВО. Поняття про методи навчання, їх класифікація. Дидактичні вимоги до методів навчання і їх вибір. Активні методи навчальної роботи.</p> <p>Аудиторні заняття. Традиційна лекція у ЗВО: сутність, дидактичні функції, особливості організації і проведення. Сутність і особливості підготовки, організації і проведення семінару у ЗВО, різновиди семінарських занять. Практики студентів, види практик.</p>	4
9 10	<p><u>Сутність процесу виховання студентської молоді.</u> Методи і форми виховання у ЗВО. Уточнення поняття "виховання" для умов вищої школи і необхідність опори цілей виховання на цілі розвитку суспільства. Парадигми виховних систем у ЗВО. Ядро моральності, принципи і завдання національного виховання студентської молоді. Основні напрями виховання студентів. Сутність і структура виховної системи ЗВО. Куратор академічної групи, його функції і завдання. Методи виховання у ЗВО. Роль студентського самоврядування у виховній системі вищої школи.</p>	4
11	<p><u>Самостійна робота студентів.</u> Зміст самостійної роботи студентів у ЗВО та її завдання. Форми самостійної роботи студентів. Методика керівництва самостійною роботою у ЗВО. Ефективність самостійної роботи студентів: умови її підвищення та критерії. Форми контролю самостійної роботи у ЗВО.</p>	2
12 13	<p><u>Логіка і методика педагогічного дослідження.</u> Сутність педагогічного дослідження, його категорії (педагогічна проблема і тема; об'єкт, предмет, гіпотеза, мета; завдання дослідження). Умови забезпечення ефективності педагогічних досліджень і принципи їх організації: об'єктивності; врахування безперервних змін, розвитку досліджуваних явищ; системності та ін. Методологічні основи педагогічного дослідження та його етапи. Проблема методу науково - педагогічного дослідження; їх класифікація за трьома групами.</p>	4

14	<i>Контроль, моніторинг та оцінка якості професійної підготовки майбутніх фахівців.</i> Мета і завдання контролю навчання у ЗВО. Функції контролю. Форми організації контролюючих заходів. Моніторинг в системі навчання вищої школи. Рейтингова система контролю та оцінки знань студентів. Модульний контроль, критерії оцінки знань студентів в ході його. Залік та екзамен, критерії оцінювання знань на них. Система комплексної оцінки якості підготовки майбутніх фахівців.	2
15	<i>Управління у вищій школі.</i> Сутність, функції і принципи управління освітніми системами, структурно-функціональна модель вищого навчального закладу. Принципи і система управління вищим навчальним закладом. Органи управління вищим навчальним закладом і органи суспільного самоврядування в ньому. Студентське самоврядування в сучасних соціокультурних умовах: права і обов'язки студентів, форми і зміст їх діяльності.	2

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Згідно з навчальним планом практичні заняття не передбачені.

7. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Згідно з навчальним планом лабораторні заняття не передбачені.

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ п/п	Вид роботи / Назва теми	Кількість годин
1	Підготовка до аудиторних занять	12
2	Підготовка до контрольних заходів	18
3	Виконання та захист реферату	15
Опрацювання розділів, які не викладаються на лекціях		
4	<p>3. <i>Зміст освіти у вищій школі як процес взаємодії викладання і навчання. Сучасні підходи до дидактичної взаємодії.</i> Дидактична взаємодія та підходи до неї, запропоновані сучасними дослідниками (Л. Кондрашова, А. Кузьмінський, В. Ортинський, Р. Піонова та ін.). Зміст особистісно-орієнтованого і задачного підходів. Імітаційно-ігровий підхід до дидактичної взаємодії. Суть дидактичної взаємодії згідно діалогічного підходу. Компетентісно-креативний підхід до дидактичної взаємодії у ЗВО.</p> <p>7. <i>Сутність процесу виховання студентської молоді. Основні напрями, методи і форми виховання.</i> Зміст національного виховання у вищій школі, його зв'язок з менталітетом українців. Зміна лінії поведінки керівника колективу залежно від стадій його розвитку. Змоделюйте особливості певних дій первинного колективу і його керівника залежно від стадії розвитку (виконання суспільних задач; організація дозвілля; визначення заохочень і осуду і т. п.). Основні умови успішності розвитку студентського колективу, місце лідер в його життєдіяльності. Зв'язок між напрямками і методами виховання у ЗВО. Сутність самовиховання особистості</p> <p>9. <i>Логіка і методика педагогічного дослідження.</i> Принципи організації педагогічних досліджень: виділення основних факторів; урахування</p>	5

	об'єктивних протиріч; єдності історичного і логічного та ін., єдності дослідного і навчально - виховного процесів; поєднання аспектного і цілісного підходів. Методи кількісної обробки результатів; методи емпіричного дослідження; методи теоретичного дослідження в сфері педагогіки.	5
--	---	---

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Методи контролю, які застосовуються при перевірці знань: письмова робота, усне опитування, практична перевірка, а також методи самоконтролю та самооцінки.

10. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінка із дисципліни, яка виставляється в залікову відомість, є сумою балів, нарахованих за наступні види робіт:

1	Систематичне відвідування лекцій (по 1 балу)	15
2	Конспект лекцій та самостійної роботи (конспект першоджерел)	14
3	Опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	24
4	Підготовка, виконання та захист реферату	15
5	Виконання поточної контрольної роботи	32
		100

Бали за відвідування лекцій:

15 - відвідування лекцій без пропусків.

Бали за конспект:

14-12 - конспект охайний та містить весь лекційний матеріал;

11-7 - конспект не повний, в ньому відсутні декілька лекцій або питань для самостійної роботи;

6-1 - конспект неохайний, неповний, відсутня більша кількість лекцій та завдань самостійної роботи.

Розділи програми, які не викладаються на лекціях, опрацьовуються самостійно та захищаються студентом в усній формі:

24-19 - студент добре опрацював весь матеріал з глибоким його усвідомленням, добре орієнтується у питаннях;

18-12 - конспект майже повний, але студент не володіє інформацією в повному обсязі;

11-6 - в конспекті відсутні деякі теми і відповідно студент знає не весь матеріал;

5-1 - відсутня більша частина матеріалу, студент поставився формально.

Підготовка, виконання та захист реферату оцінюється у **15** балів:

15-12 - реферат виконаний із врахуванням всіх вимог; студент показав вільне володіння матеріалом;

11-7 - реферат містить помилки у оформленні; студент в цілому орієнтується у темі, але в окремих питаннях допускає помилки;

6-1 - у оформленні реферату допущені грубі помилки; студент частково володіє матеріалом.

Виконання контрольної роботи поточного контролю оцінюються у 32 бали. Робота містить два питання, кожне з яких оцінюється від 32 до 1 балів. Бал за роботу вираховується як середній бал за два питання.

32-28 - студент володіє матеріалом, дає визначення, типології, посилається на приклади сучасних наук і педагогіки вищої школи, соціальних подій та процесів;

27-23 - студент в основному орієнтується в матеріалі, але допускає неточності, незначні помилки, обізнаний в педагогіці вищої школи;

22-15 - студент лише частково розкриває питання, слабо в них орієнтується, погано ознайомлений із теоретичними питаннями та з процесами, що їх репрезентують;

14-1 - студент невірно відповідає на питання, або недостатньо в необхідному обсязі, не цікавиться педагогікою вищої школи, сучасним науковим та суспільним життям.

Порядок зарахування пропущених занять передбачає усне відпрацювання теми заняття з наданням конспекту лекції. Пропущені заняття обов'язково мають бути відпрацьовані на консультації викладача в час не пізніше до дати контрольного заходу. Студенти, які не відпрацьовали пропущені заняття, до поточного контролю не допускаються.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Закон України «Про освіту» від 23 травня 1991 р. // Збірник основних нормативних актів про вищу освіту ... - Харків, 2003.
2. Закон «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII / [Електронний ресурс]. – Режим доступу до сайту МОН України <http://www.mon.gov.ua/ua/>
3. Алексюк АМ. Педагогіка вищої освіти України: Історія. Теорія. – К.: Либідь, 1998.
4. Алексюк АМ. Педагогіка вищої освіти України: Курс лекцій. – К., 1993.
5. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи: Метод, посіб. для студ. магістратури. – К.: Центр навч. літ., 2003.
6. Галузинський В.М., Євтух М.Б. Основи педагогіки та психологи вищої школи України. – К.: ІНТЕЛ, 1995.
7. Гликман, И.З. Управление самостоятельной работой студентов (системное стимулирование): Учеб. пособие / И. З. Гликман. – М., ЛГОО, 2002.- 23 с.
8. Гончаренко С.У. Український педагогічний словник. – Київ: Либідь, 1997.
9. Зеер Э.Ф. Психология профессионального образования / Зеер Э.Ф. –
10. М.: «Академия». – 2009. – 384 с.
11. Зеер, Э.Ф. Психология профессионального развития / Э.Ф. Зеер. – М.: «Академия». – 2007. – 240 с.
12. Казанская, К. О. Возрастная психология: конспект лекций / К.О. Казанская - М.: А-Приор, 2007. – 160 с.
13. Кондрашова Л.В. Основы дидактики высшей школы: [учебно- методическое пособие] /Л.В. Кондрашова. - Херсон: ХНТУ, 2011. - 326 с.
14. Кузьмінський А.І. Педагогіка вищої школи: Підручник. – Київ: Знання, 2005. - 486 с.
15. Марушкевич А.А. Педагогіка вищої школи. Теорія виховання (Цикл лекцій). – Київ, 2005.
16. Навчальний процес у вищій педагогічній школі / За ред. О.Г. Мороза. –К.: НПУім. М. Драгоманова, 2001.
17. Основні засади розвитку Вищої освіти України в контексті Болонського процесу (документи і матеріали 2003-2004 рр.)/ За ред. В.Г. Кременя. – Тернопіль, 2004.
18. Педагогіка и психология высшей школы: Учебное пособие / Ответственный редактор М. В. Буланова-Топоркова. – Ростов-на-Дону:Феникс, 2002.
19. Персоналії в історії національної педагогіки: 22 видатних українських педагоги: Підручник. – К.: Професіонал, 2004.

20. Полат Е.С. Педагогические технологии дистанционного обучения / Е.С. Полат, М.В. Моисеева, А.Е. Петров. – М.: «Академия», - 2008. - 400 с.
21. Пономарева, М.А. Общая психология / Пономарева М.А., Сидорова М.В. – М.: ТетраСистемс, 2011. – 235 с.
22. Попков, В.А. Дидактика высшей школы. / Попков В.А., Коржуев А.В. – М.: «Академия», 2008.- 224 с.
23. Руденко Ю. Українська козацька педагогіка: витоки, духовні цінності, сучасність. – К.: МАУП, 2007.
24. Сафонова Т.В. Проектирование педагогической технологии модульного обучения в вузе / Т.В. Сафонова. – Глазов: Глазов. Гос. пед. ин-т, 2000. – 89 с.
25. Смирнов С.Д. Педагогика и психология высшего образования: от деятельности к личности: Учеб. пособие для студ. высш. пед. учеб. заведений. – М.: Издательский центр «Академия», 2001. - с.
26. Фініков Т. Сучасна вища освіта: світові тенденції України. – К.: Таксон, 2002.
27. Фіцула М. М. Педагогіка вищої школи. 2-ге видання, доповнене. - К.: «Академвидав», 2010. – 456 с.
28. Фокин Ю.Г. Преподавание и воспитание в высшей школе: Методология, цели, содержание, творчество. – М.: Академия, 2002. – 224 с.
29. Чернилевский Д.В. Дидактические технологии в высшей школе. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2002. – 436 с.
30. Шабанова Ю.О. Системний підхід у вищій школі: підруч. для студ. магістратури / Ю.О. Шабанова; М-во освіти і науки України; Нац. гірн. ун-т. – Д.: НГУ, 2014. – 120 с.

Допоміжна

1. Андрущенко В. Основні тенденції розвитку вищої освіти на рубежі століть //Вища освіта України. – 2001. – № 1. –С 11-17.
2. Аникеева Н.П. Психологический климат в коллективе. – М.: Просвещение. 1989.
3. Белозерцев, Е.П. Педагогика профессионального образования / Е.П. Белозерцев, А.Д. Гонеев, А.Г. Пашков – М.: «Академия», – 2008. – 368 с.
4. Болюбаш Я.Я. Організація навчального процесу у вищих закладах освіти. – К.: Компас, 1997.
5. Вербицкий А.А. Активное обучение в высшей школе. – М.: Высш. школа, 1991.
6. Вех І. Особистісно-зорієнтоване виховання – нова філософія // Педагогікатолерантності. – 2001. – № 1.
7. Грішнова О А. Людський капітал (формування в системі освіти і професійної підготовки). – К.: Знання, КОО, 2001.
8. Державна національна програма «Освіта» (Україна ХХІ століття). – К.: Райдуга, 1994.
9. Джуринский А.Н. Развитие образования в современном мире. – М.: Владос, 1999.
10. Загвязинский В.И. Теория обучения: Современная интерпретация: Учеб. пособие для студ. высш. пед. учеб. заведений. – М., 2001.
11. Концептуальні засади демократизації та реформування освіти в Україні. – К.: Школяр, 1997.
12. Лихачев В.Т. Философия воспитания. – М.: Прометей, 1995.
13. Лутпай В.С. Філософія сучасної освіти. — К., 1996.
14. Майборода В.К. Вища педагогічна освіта в Україні: Історія, досвід, уроки. – К.: Либідь, 1992.
15. Макаренко А.С. Коллектив и воспитание личности. – М.: Педагогика, 1972.
16. Мацько Л.І., Мацько О.М. Риторика: Навч. посіб. – К.: Вища шк.,2003.
17. Михальченко Н. Украинское общество: трансформация, модернизация или лимитроф Европы? – К., 2001.

18. Національна доктрина розвитку освіти // ОсвітаУкраїни. – 2002. — 23 квітня.
19. Освітні технології: Навч.-метод.посіб. / О.М. Пехота, А.З. Кіктенко, О.М. Любарська та ін.; за заг. ред. О.М. Пехоти. – К.: А.С.К., 2001.
20. Педагогічна майстерність / За ред. І.А. Зязюна. – К.: Вицшк., 1997.
21. Рогинский В.М. Азбука педагогического творчества. – М.: Высш. шк., 1990.
22. Сірополко С. Історія освіти в Україні. – К.: Наук, думка, 2001.
23. Слєпкань З.І. Наукові засади педагогічного процесу у вищій школі. –К., 2000.
24. Современная дидактика. – СПб.: Питер, 2001.
25. Сухомлинський В.О. Проблеми виховання всебічно розвиненої особистості // Вибрані твори: В 5 т. – Т. 1. – К.: Рад. шк., 1976.
26. Ушинський К.Д. Твори: В 6 т. – К.:Рад. шк., 1952. –Т. 1.
27. Філософіяосвіти ХХІ століття: проблеми і перспективи: 36. наук, праць. – Вип. 3. – К.: Знання, 2000.

12. INTERNET-РЕСУРСИ

1. Андреев А.А. Педагогика высшей школы. - <http://www.twirpx.com/file/19229/>
2. Буланова-Топоркова М.В. Педагогика и психология высшей школы: учебное пособие. – Ростов-на-Дону: Феникс, 2002. – 544 с. - <http://www.pedlib.ru/Books/1/0266/index.shtml>
3. ВищаосвітаУкраїни № 3 (додаток 2). Педагогіка вищої школи: методологія, теорія, технології. Київ-Кіровоград, 2014. – 383 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://shron1.chtyvo.org.ua/Vyscha_osvita_Ukrainy/2014_N3_54_dodatok_2.pdf
4. Закон України «Про вищуосвіту» від 01.07.2014 № 1556-VII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.mon.gov.ua/ua/>
5. Единое окно доступа к образовательным ресурсам. - <http://window.edu.ru/>
6. Кремінь В.Г. (ред.) Педагогіка вищої школи. – К.: Педагогічна думка. – 2008. 256 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.twirpx.com/file/816365/>
7. Крулєхт М. В. Педагогика высшей школы: чему и как учить студентов гуманитарного университета. - <http://www.zpu-journal.ru/zpu/contents/2009/1/krulekht/>
8. Кузьмінський А.І. Педагогіка вищої школи: Підручник. – Київ: Знання, 2005. - 486 с. - <http://www.info-library.com.ua/books-text-4052.html>
9. Курс лекцій з дисципліни «Психологія і педагогіка вищої школи. Донецьк, ДГМА, 2013. – 87 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.dgma.donetsk.ua/metod/ugo/pipvw/do/kl.pdf>
10. Пионова Р.С. Педагогика высшей школы: Учеб. пособие / Р.С.Пионова. - Мн.: Университетское, 2002. - 256 с. [Электронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.studfiles.ru/preview/1806274/>
11. Смирнов С.Д. Педагогика и психология высшего образования: от деятельности к личности. - <http://www.gumfak.ru/pedagog.shtml6>.
12. Федеральний портал «Российское образование». - <http://www.edu.ru/>
- Фокин Ю.Г. Преподавание и воспитание в высшей школе: Методология, цели и содержание, творчество. - <http://www.gumfak.ru/pedagog.shtml.gumfak>

Розробник _____ (О. І. Плаксина)
(підпис)

Гарант освітньої програми _____ (Є. Л. Юрченко)
(підпис)

Силабус затверджено на засіданні кафедри
філософії

Протокол від « 24 » вересня _____ 2019 року № 3 _____